

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE A REPUBLICII MOLDOVA

prima instanță: Curtea de Apel Cahul (T. Dimitriadi)
dosarul nr. 2ri-46/14

DECIZIE

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ

14 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, în componența:

Președintele completului
Judecători

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Elena Covalenco
Dumitru Mardari

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de Societatea cu răspundere limitată "Mela-Baschet" și Societatea cu răspundere limitată "Microsud" împotriva hotărârii Curții de Apel Cahul din 04 decembrie 2013, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată "Autoinvest-Mărțișor" în proces de insolabilitate împotriva Societății cu răspundere limitată "Mela-Baschet", intervenient accesoriu Horneț Dumitru cu privire la anularea actelor juridice și evacuare

c o n s t a t ă:

La 15 martie 2013 Societatea cu răspundere limitată „Autoinvest-Mărțișor” în proces de insolabilitate, prin intermediul administratorului Ambrosi Tudor – ÎI "Ambrosi Tudor" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu răspundere limitată „Mela-Baschet”, intervenient accesoriu Horneț Dumitru cu privire la anularea actelor juridice și evacuare.

În motivarea cererii a indicat că, la 24 ianuarie 2013 Curtea de Apel Cahul a emis hotărâre prin care a dispus intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu răspundere limitată „Autoinvest-Mărțișor". Prin aceeași hotărâre a fost desemnat administratorul procesului de insolabilitate II „Ambrosi Tudor".

La 21 iulie 2011, Primăria or. Cahul, în baza art.39 alin.(l) lit. (r) din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28 decembrie 2006, a înregistrat contractul de arendă nr.50/11 din 01 februarie 2011, încheiat între Societatea cu răspundere limitată „Autoinvest-Mărțișor", în persoana fostului administrator - Melnic Tatiana și Societatea cu răspundere limitată „Mela-Baschet", în persoana administratorului Melnic Olga.

Potrivit p.l din contract, locatorul a transmis în locațiune 380 m.p. de suprafață comercială din încăperea amplasată în or. Cahul, str. A. Mateevici, 8b pe

un termen de 35 luni, începînd cu 01 februarie 2011 – 31 decembrie 2013 (p.3 din contract). Plata locațiunii a fost stabilită în mărime de 4560 lei (p.4 din contract).

Valoarea totală a chiriei constituie 159 600 lei (35 luni x 4560 lei).

Susține reclamantul că în realitate, Societatea cu răspundere limitată „Mela-Baschet” folosește nu doar 380 m.p. (conform contractului nr. 50/11 din 01 februarie 2011), dar toate spațiile comerciale ale imobilelor din or. Cahul, str. A. Mateevici 8 b și 8 b/A, care aparțin cu drept de proprietate Societății cu răspundere limitată „Autoinvest-Mărțișor”, în proces de insolabilitate, fapt confirmat prin anexa la contractul de arendă nr.50/11 din 01 februarie 2011 potrivit căreia au fost schimbate condițiile esențiale ale locațiunii (p. 1.1; 1.2) - de la 380 m.p. la toată suprafața centrului comercial; momentul transmiterii în locațiune (p.1.4.) și termenul locațiunii (p.5.1) și prin acordul adițional la contractul de arendă nr. 50/11 din 01 februarie 2011, potrivit căruia a fost stabilită o chirie în mărime de 44 440 lei, suplimentar la chiria în mărime de 4560 lei.

În opinia reclamantului, actul de predare-primire nr. 1 din 01 februarie 2011, de asemenea este lovit de nulitate absolută.

Argumentează reclamantul că actele juridice, enunțate mai sus au fost semnate de Melnic Tatiana, fostul administrator al Societății cu răspundere limitată „Autoinvest-Mărțișor” în proces de insolabilitate, fără acordul adunării generale a întreprinderii, în condiții ce denotă prezența unui conflict de interese.

Prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 04 decembrie 2013, acțiunea a fost admisă, fiind dispusă constatarea nulității contractului de arendă nr. 50/11 din 01 februarie 2011, a anexei la contractul de arendă nr. 50/11 din 01 februarie 2011, a acordului adițional al contractului dat, a actului de predare-primire a spațiilor în arendă încheiat între Societatea cu răspundere limitată „Autoinvest-Mărțișor” în proces de insolabilitate și Societatea cu răspundere limitată „Mela-Baschet”, cu repunerea părților în situația inițială.

A fost dispusă evacuarea Societății cu răspundere limitată „Mela-Baschet” din imobilul amplasat pe str. Mateevici 8b, or. Cahul și din str. 8b/a, or. Cahul, ce aparține Societății cu răspundere limitată „Autoinvest-Mărțișor” în proces de insolabilitate.

Considerînd ilegală hotărîrea pronunțată, la 12 martie 2013, Societatea cu răspundere limitată „Mela-Baschet” și Societatea cu răspundere limitată „Microsud” au depus recurs, solicitînd repunerea în termenul de îndeplinire a actului de procedură, admiterea recursului, casarea hotărîrii Curții de Apel Cahul, cu remiterea pricinii spre rejudecare în prima instanță, deoarece eronat a fost interpretată legea, au fost încălcate normele privind limba de desfășurare a procesului, precum și instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces.

În motivarea recursului a indicat că, administratorul Societății cu răspundere limitată „Mela-Baschet” este vorbitoare de limba rusă, iar traducerea efectuată în ședința de judecată a fost una inefficientă, efectuată de o persoană lipsită de profesionalism, toate actele anexate la cerere au fost depuse doar în copii necertificate în modul stabilit de lege.

Mai invocă, că imobilul care aparține Societății cu răspundere limitată

„Autoinvest-Mărțișor” se atribuie la masa debitorială a întreprinderi care se află în proces de insolabilitate, astfel fiind încălcată competența jurisdicțională.

Recurentul Societatea cu răspundere limitată ”Microsud” a indicat, că la data de 05 martie 2012 Societatea cu răspundere limitată ”Mela-Baschet” a încheiat un contract de subarendă (sublocațiune), cu termenul de scadență până la 20 august 2014. La data de 04 martie 2014 administratorul insolabilității al Societății cu răspundere limitată ”Autoinvest-Mărțișor” Ambrosi Tudor prin notificare scrisă a solicitat antreprenorilor de a reîncheia contracte de locațiune a spațiilor comerciale din imobilul amplasat pe str. Mateevici 8b, or. Cahul și din str. 8b/a, or. Cahul.

Consideră că prin hotărîrea Curții de Apel Cahul din 04 decembrie 2013 au fost grav lezate drepturile persoanelor juridice neantrenate în proces.

Prin încheierea din 07 mai 2014, recursul a fost recunoscut admisibil.

Analizând cererea de repunere în termen și cererile de examinare a recursului, Colegiul lărgit consideră neîntemeiate și care necesită a fi respinse din următoarele motive.

Potrivit art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Potrivit art. 434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale. Din materialele dosarului rezultă că dispozitivul hotărîrii Curții de Apel Cahul a fost pronunțat la 04 decembrie 2013.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 18 aprilie 2014 a fost corectată eroarea materială din cuprinsul dispozitivului hotărîrii Curții de Apel Cahul din 04 decembrie 2013, privind calea de atac.

Hotărîrea integrală a fost întocmită de instanța de fond la 22 aprilie 2014, fiind expediată participanților la proces, prin poștă (f.d.174).

Astfel, instanța de recurs, consideră recursul Societății cu răspundere limitată „Mela-Baschet” și Societății cu răspundere limitată ”Microsud” din 12 martie 2013, ca fiind declarat în termen.

Cu privire la recursul declarat de Societatea cu răspundere limitată ”Mela-Baschet”.

Conform art. 5 alin (1-2) din Legea insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, cererea de intentare a procesului de insolabilitate se examinează de către instanța de judecată (instanța de insolabilitate) în conformitate cu competența jurisdicțională stabilită în Codul de procedură civilă și în prezenta lege. Instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

Prin hotărîrea Curții de Apel Cahul din 24 ianuarie 2013 a fost dispusă intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu răspundere limitată ”Autoinvest-Mărțișor”.

Conform legii menționate supra, Curtea de Apel Cahul ca instanță de insolabilitate dispune de competența exclusivă la judecarea litigiilor ce țin de masa debitoare, astfel, pricina fiind corect examinată cu respectarea normelor de competență jurisdicțională.

Cu referire la fondul cauzei, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reiterează, că instanța de insolabilitate, ca instanță de fond în motivarea sa amplă, corect s-a expus asupra temeiniciei cererii de chemare în judecată, dispunând declararea nulității contractului de locațiune nr 50/11 din 01 februarie 2013 și evacuarea pîrîtului din imobilele închiriate, din următoarele motive.

Societatea cu răspundere limitată "Autoinvest-Mărțișor" este persoană juridică și cade sub incidența art. 55 Cod Civil.

În conformitate cu art. 70 din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135 din 14.06.2007, administratorul societății se desemnează de adunarea generală a asociaților sau de consiliul societății dacă actul de constituire prevede aceasta. Administratorul poate fi eliberat oricînd cu sau fără motiv. În calitate de administrator poate fi desemnat unul dintre asociați sau un terț. Datele despre desemnarea și eliberarea administratorului, precum și despre identitatea acestuia, se prezintă pentru înregistrare în Registrul de stat al persoanelor juridice. La acestea se anexează hotărîrea de desemnare sau de eliberare a administratorului. Administratorul societății va depune la Camera Înregistrării de Stat specimenul semnăturii, care va fi folosită în actele societății.

Conform art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

Materialele cauzei atestă, că prin hotărîrea Judecătoriei Economice de circumscripție din 02 iunie 2010, menținută prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 05 mai 2011, asociata Melnic Tatiana a fost exclusă din componența Societății cu răspundere limitată „Autoinvest- Mărțișor" (f.d.33-44).

La 23 mai 2011 au fost operate modificări în Registrul de stat al persoanelor juridice, iar la 27 iunie 2011, în baza hotărîrii adunării generale, au fost operate modificări în Registrul de stat al persoanelor juridice cu înregistrarea administratorului - Mahonina Olga și radierea informației privind administratorul precedent Melnic Tatiana.

Actele cauzei denotă, că la 01 februarie 2011 a fost încheiat contractul de arendă (locațiune) nr.50/11 între Societatea cu răspundere limitată „Autoinvest-Mărțișor", în persoana fostului administrator - Melnic Tatiana și Societatea cu răspundere limitată „Mela-Baschet", în persoana administratorului Melnic Olga.

Potrivit p.l din contract, locatorul a transmis în locațiune 380 m.p. de suprafață comercială din încăperea amplasată în or. Cahul, str. A. Mateevici, 8b pe un termen de 35 luni, începînd cu 01 februarie 2011 – 31 decembrie 2013 (p.3 din contract). Plata locațiunii a fost stabilită în mărime de 4560 lei (p.4 din contract). (f.d.25-26)

Prin anexa la contractul de arendă (locațiune) nr.50/11 din 01 februarie 2011, au fost schimbate condițiile esențiale ale locațiunii, privind suprafața și momentul transmiterii în locațiune, specificînd că termenul locațiunii începe să curgă din 25 august 2011 pînă la 20 august 2014 (f.d.27-29).

Iar, prin acordul adițional (avînd aceeași dată) la contractul de arendă (locațiune) nr.50/11 din 01 februarie 2011 a fost stabilită o chirie în mărime de 44 440 lei, suplimentar la chiria în mărime de 4560 lei.

La 21 iulie 2011 Primăria or. Cahul a înregistrat contractul de locațiune menționat mai sus.

În conformitate cu art. 207 alin. (1) Cod civil, actul juridic civil încheiat fără cauză ori fondat pe o cauză falsă sau ilicită nu poate avea nici un efect.

Cauza (scopul) este obiectivul urmărit la încheierea actului juridic civil și acel interes pe care autorul actului juridic caută să-l satisfacă.

Instanța de recurs reține că, cauza (scopul) care a determinat fostul administrator al Societății cu răspundere limitată "Autoinvest-Mărțișor" Tatiana Melnic să încheie acte juridice, a căror nulitate se solicită, este una falsă. Cauza falsă echivalează cu absența cauzei.

Deoarece cauza este un element constitutiv al actului juridic fără care acesta nu poate exista, inexistența cauzei se sancționează cu nulitatea absolută a actului juridic.

În conformitate cu art. 220 alin.(1) Cod civil, actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sînt nule dacă legea nu prevede altfel.

Așadar, prin prisma circumstanțelor indicate și a normelor de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată concluzia instanței de fond, prin care a constatat că la 21 iulie 2011, data înregistrării contractului de locațiune la Primăria or. Cahul, de asemenea, la data 25 august 2011, data începerii curgerii termenului contractului de arendă (locațiune) nr.50/11 din 01 februarie 2011, Melnic Tatiana nu mai avea calitatea de administrator al Societății cu răspundere limitată "Autoinvest-Mărțișor" în proces de insolvabilitate și nu avea dreptul de a încheia contracte din numele întreprinderii.

Sunt relevante la caz, și constatările Curții de Apel Cahul prin care, potrivit pct.6.1. lit. g) din actul de constituire al Societății cu răspundere limitată "Autoinvest-Mărțișor", de competența exclusivă a adunării generale ține aprobarea contractelor încheiate de societate, suma căroră depășește $\frac{1}{4}$ din capitalul social. Valoarea capitalului social al Societății cu răspundere limitată "Autoinvest-Mărțișor" în proces de insolvabilitate, este de 16 716 lei, iar valoarea totală a chiriei, conform contractului nominalizat constituie 159 600 lei, ce depășește de circa 10 ori întreg capitalul social al întreprinderii.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebait și alții contra

Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Cu referire la argumentele recurentului Societății cu răspundere limitată ”Mela-Baschet”, precum că traducerea efectuată în ședința de judecată a fost una ineficientă, efectuată de o persoană lipsită de profesionalism, Colegiul lărgit reține aceste alegații ca fiind irelevante, pur declarative, or conform art. 275 alin. (6) Codul de procedură civilă, participanții la proces și reprezentanții lor au dreptul să ia cunoștință de procesul-verbal al ședinței de judecată și, în decursul a 5 zile de la data semnării acestuia, să prezinte în scris observații asupra lui, indicând inexactitățile și motivele pentru care îl consideră incomplet. Din materialele cauzei, nu rezultă că recurentul a ridicat observații la procesul verbal al ședinței de judecată.

Cu privire la recursul declarat de Societatea cu răspundere limitată ”Microsud”.

În conformitate cu art. 430 Codul de procedură civilă, sînt în drept să declare recurs: a) părțile și alți participanți la proces; b) martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Societatea cu răspundere limitată ”Microsud” nu este parte la procesul civil dedus judecătii, iar soluționarea prezentului litigiu, punerea în executare a hotărîrii, nu va afecta drepturile și obligațiile persoanei juridice neantrenate în proces, nici valabilitatea contractului de sublocățiune din 05 martie 2012 încheiat între Societatea cu răspundere limitată ”Mela-Baschet” și Societatea cu răspundere limitată ”Microsud”, iar prin prisma prevederilor art.894 alin. (1) Cod Civil, consimțămîntul locatorului la încheierea contractului, adică a Societății cu răspundere limitată ”Autoinvest-Mărțișor”, se prezumă.

Cu atît mai mult că, actele cauzei, precum însuși din afirmațiile recurentului se atestă intenția societății de a reîncheia contracte de locațiune a spațiilor comerciale din imobilul amplasat pe str. Mateevici 8b, or. Cahul și din str. 8b/a, or. Cahul.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că, Curtea de apel Cahul a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate a emis o hotărîre legală și întemeiată, și care urmează a fi menținută, fiind adoptată în limitele competenței, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, astfel, toate criticele formulate în recurs de Societatea cu răspundere limitată ”Mela-Baschet” și Societatea cu răspundere limitată ”Microsud” sunt nejustificate și care urmează a fi respinse.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit.a) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu răspundere limitată ”Mela-Baschet” și Societatea cu răspundere limitată ”Microsud” .

Se menține hotărârea Curții de Apel Cahul din 04 decembrie 2013, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată ”Autoinvest-Mărțișor” în proces de insolvabilitate împotriva Societății cu răspundere limitată ”Mela-Baschet”, intervenient accesoriu Horneț Dumitru cu privire la anularea actelor juridice și evacuare.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Judecători

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Elena Covalenco

Dumitru Mardari

